

Sverker Gustavsson
Foto Birgitta Wiklander

Demokratis självförsvar

Den 14 okt öppnade Europaklubben höstens föreläsningsserie på Biblioteket då Sverker Gustavsson, professor i statsvetenskap, framför ca 85 åhörare talade om sin nyutgivna bok "Demokratis självförsvar". Efter detta följde en lång diskussion där åhörarna fick relevanta svar på sina bekymrade frågor. Sverker G inledde med frågeställningen om hur demokratin ska överleva i en omgivning som radikalt förändrats av den tekniska och kommersiella utvecklingen. Den demokratiska reformismen kännetecknas av eftertänksamhet och en brett organiserad bearbetning av aktuella frågeställningar. Detta inte bara inom politik och rättsväsende, utan också inom arbetsliv och föreningsverksamhet. Dagens situation utmanar allt detta och boken är ett försök att karaktärisera en situation som många upplever som kaotisk och svårtolkad.

Som exempel på ett återupplevande av demokratin nämndes 1949 års tyska författning som ska ses som ett återställande av det som succesivt bröts ner under mellankrigstiden och 2:ra världskriget.

Ur den innehållsrika presentationen kan särskilt följande noteras.

En demokrati ska baseras på följande friheter:

- ekonomisk (marknad/frihandel)
- politisk (yttrande/föreningsfrihet, rättsstat, opposition)
- akademisk (argumenterande beslutsprincip)

Fortsatt demokrati måste baseras på följande huvudsakliga försvarslinjer:

- Grundlagsskydd
- Breddad rättsstat
- Fri måttfull och argumenterande debatt vid bearbetning av förslag.

Det sistnämnda hotas idag av olika sociala medier, som används även av politiker och där man tar heder och ära av varandra under total avsaknad av måttfullhet och tolerans. De plattformar som techbolagen äger har fått alltför stor makt. Inom bl a EU pågår aktiviteter om vilka lagar som kan bli nödvändiga för att bryta denna dominans.

Beträffande de politiska partiernas sjunkande medlemsantal ska framhållas att demokratin vilar inte blott på partierna. Det krävs även en stark demokrati i yrkesliv och föreningsliv. Här måste läget i Sverige anses som gott.

Som avslutning upplyste Sverker G om att tillströmningen av studenter till universitetens ämne Statskunskap f n har ett uppsving. Detta inger hopp för att vår starka demokrati överlever, men den måste hela tiden bevakas och uppdateras.

Ove Wilder